

PUNJABI ALPHABETS

O

A

E

SA

HA

KA

KHA

GA

GHA

NGA

CHA

CHHA

JA

JHA

NJA

© Sikh Temple Dar-es-Salaam

TA

THA

DA

DHA

NA

TA

THA

D

DHA

NA

PA

PHA

BA

BHA

MA

YA

RA

LA

VA

RA

ਅਖਰ ਮਾਲਾ

ਨੀਚੇ ਲਿਖੀ ਅਖਰ ਮਾਲਾ ਕੋ ਪੜ੍ਹਨੇ, ਯਾਦ ਕਰਨੇ ਵ ਲਿਖਨੇ ਕਾ ਬਾਰ-ਬਾਰ
ਅਭਿਆਸ ਕੀਜੀਏ ਔਰ ਪਰਿਵਾਰਜਨ ਵ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜ੍ਹ ਕਰ ਸੁਨਾਏਏ :-

ੳ

ਅ

ੲ

ਸ

ਹ

ੳ ਊੜਾ

ਅ ਏੜਾ

ੲ ਈੜੀ

ਸ ਸਸ਼ਾ

ਹ ਹਾਹਾ

ਕ

ਖ

ਗ

ਘ

ਙ

ਕੇਂ ਕੰਕਕਾ

ਖੇਂ ਖਕਕਕਾ

ਗੇਂ ਗਗਗਾ

ਘੇਂ ਘਘਘਾ

ਙੇਂ ਙਙਙਾ

ਚ

ਛ

ਜ

ਝ

ਞ

ਚੇਂ ਚਚਚਾ

ਛੇਂ ਛਛਛਾ

ਜੇਂ ਜੰਜਜਾ

ਝੇਂ ਝਝਝਾ

ਞੇਂ ਞਞਞਾ

ਟ

ਠ

ਡ

ਢ

ਣ

ਟੇਂ ਟੈਂਕਾ

ਠੇਂ ਠਠਠਾ

ਡੇਂ ਡਡੁੱਕਾ

ਢੇਂ ਢਢੁੱਕਾ

ਣੇਂ ਣਾਣਾ

© Sikh Temple Dar-es-Salaam

ਤ

ਥ

ਦ

ਧ

ਨ

ਤੇਂ ਤਤਤਾ

ਥੇਂ ਥਥਥਾ

ਦੇਂ ਦਦਦਾ

ਧੇਂ ਧਧਧਾ

ਨੇਂ ਨਨਨਾ

ਪ

ਫ

ਬ

ਭ

ਮ

ਪੇਂ ਪਪਪਾ

ਫੇਂ ਫਫਫਾ

ਬੇਂ ਬਭਭਾ

ਭੇਂ ਭਭਭਾ

ਮੇਂ ਮਮਮਾ

ਯ

ਰ

ਲ

ਵ

ੜ

ਯੇਂ ਯਯਯਾ

ਰੇਂ ਰਾਰਾ

ਲੇਂ ਲਲਲਾ

ਵੇਂ ਵਵਵਾ

ੜੇਂ ਝੜਝਾ

ਸ਼

ਖ਼

ਗ਼

ਜ਼

ਫ਼

ਸ਼ੇਂ ਸ਼ਸ਼ਾ

ਖ਼ੇਂ ਖ਼ਕਕਕਾ

ਗ਼ੇਂ ਗ਼ਗਗਾ

ਜ਼ੇਂ ਜ਼ਜ਼ਾ

ਫ਼ੇਂ ਫ਼ਫਫਾ

भूल सकने वाले अक्षर

नीचे कुछ अक्षर दिये गये हैं। ये अक्षर ऐसे हैं जो आपस में मिलते-जुलते हैं और जिन्हें पढ़ने व लिखने में भूल हो सकती है। इसलिये इन अक्षरों के आपस के अन्तर को समझने का प्रयत्न करते हुए बार-बार अभ्यास कीजिए।

ਪ ਧ ਖ ਥ ਯ

ਤ ਭ ਡ ਝ

ਹ ਰ ਗ

ਮ ਸ ਸ਼

ਚ ਜ ਜ਼

ਠ ਠ ਲ

ਦ ਢ ਫ

ੲ ਟ ਠ

ਕ ਝ

ਙ ਛ

ਵ ਵ

ਬ ਘ

ਓ ਅ

ਮ ਸ ਧ ਤ ਫ ਵ ਯ ਘ

विशेष नोट

- * पंजाबी व हिन्दी के 'ग, ट, ठ' में कोई अन्तर नहीं।
- * हिन्दी के दो 'श' और 'ष' के स्थान पर पंजाबी में एक ही 'ਸ਼' है।
- * 'ੜ' अक्षर सिर्फ पंजाबी में ही मिलता है। हिन्दी में इसके लिए 'ड' के नीचे बिन्दी लगाकर (ड़) काम में लाया जाता है।

स्वर और मात्राएं

नीचे लिखी मात्राओं को याद करने का अभ्यास कीजिए व हिन्दी की मात्राओं के साथ इनके अन्तर को समझने का प्रयास कीजिए।

स्वर	पंजाबी चिन्ह	नाम	हिन्दी चिन्ह	प्रयोग
ਅ ਅ		मुक्ता		क क
ਆ ਆ	ਾ	कन्ना	ा	वा का
ਇ इ	ਿ	सिहारी	ि	वि कि
ਈ ई	ੀ	बिहारी	ी	वी की
ਉ उ	ੁ	औंकड़	ु	वु कु
ਊ ऊ	ੂ	दुलैंकड़	ू	वू कू
ਏ ए	ੇ	लां	े	वे के
ਐ ऐ	ੈ	दुलाइयां	ੈ	वै कै
ਓ ओ	ੋ	होड़ा	ੋ	वो को
ਔ औ	ੌ	कनौड़ा	ੌ	वो कौ
ਅੰ अं	ੰ	टिप्पी	ं	वं कं
ਆਂ आं	ਾਂ	बिन्दी	ाँ	वां काँ
	ੜ	अदधक		वँ कव

विशेष नोट

- * पंजाबी में कन्ना (आ की मात्रा) आधा हो जाता है ताकि 'ਰ' (रा) और 'ਗ' (ग) में अन्तर स्पष्ट हो सके।
- * पंजाबी व हिन्दी की 'ਿ', 'ੀ', 'ੁ', 'ੂ' मात्राओं में कोई अन्तर नहीं है।

ਸੁਕਤੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਕਾ ਪ੍ਰਯੋਗ

ਨੀਚੇ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਕੋ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਲਿਖਨੇ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਤ	ਥ	ਦ	ਹ	ਫ	ਤ	ਥ	ਦ	ਹ	ਫ
ਦਲ	ਫਲ	ਜਲ	ਦਲ	ਫਲ	ਜਲ				
ਤਨ	ਮਨ	ਧਨ	ਤਨ	ਮਨ	ਧਨ				
ਸਫਲ	ਭਜਨ	ਅਣਖ	ਸਫਲ	ਭਜਨ	ਅਣਖ				
ਕਰਮ	ਨਮਕ	ਸਮਝ	ਕਰਮ	ਨਮਕ	ਸਮਝ				
ਅਟਕ	ਸਰਬ	ਅਕਲ	ਅਟਕ	ਸਰਬ	ਅਕਲ				
ਸਰਬਤ	ਦਰਖ਼ਤ	ਦਰਸ਼ਨ	ਸਰਬਤ	ਦਰਖ਼ਤ	ਦਰਸ਼ਨ				
ਘਰ	ਚਲ	ਸ਼ਬਦ	ਘਰ	ਚਲ	ਸ਼ਬਦ				
ਕਸਰਤ	ਕਰ	ਜਗੜ	ਕਸਰਤ	ਕਰ	ਜਗੜ				
ਸੜਕ	ਤਕ	ਚਲ	ਸੜਕ	ਤਕ	ਚਲ				
ਨਕਲ	ਨ	ਕਰ	ਨਕਲ	ਨ	ਕਰ				
ਅਸਲ	ਖਬਰ	ਦਸ	ਅਸਲ	ਖਬਰ	ਦਸ				
ਝਟ	ਪਟ	ਕਲਮ	ਝਟ	ਪਟ	ਕਲਮ				
ਵਰਤ	ਨ	ਰਖ	ਵਰਤ	ਨ	ਰਖ				
ਚਹਲ	ਪਹਲ	ਕਰ	ਚਹਲ	ਪਹਲ	ਕਰ				

कन्ना वाले शब्दों का प्रयोग

नीचे लिखे शब्दों को बार-बार लिखने व पढ़ने का अभ्यास कीजिए।

याद रहे कन्ना लम्बाई में आधा होता है।

आ	सा	ता	पा	जा	आ	सा	ता	पा	जा
वाह	बाह	नाह	वाह	बाह	नाह	वाह	बाह	नाह	वाह
वडा	हरा	कला	वडा	हरा	कला	वडा	हरा	कला	वडा
तारा	बाबा	चाचा	तारा	बाबा	चाचा	तारा	बाबा	चाचा	तारा
आतमा	परमातमा	आतमा	परमातमा	आतमा	परमातमा	आतमा	परमातमा	आतमा	परमातमा
सरदार	आसरा	सरदार	आसरा	सरदार	आसरा	सरदार	आसरा	सरदार	आसरा
गलास	कागज	गलास	कागज	गलास	कागज	गलास	कागज	गलास	कागज
कड़ा पा	पान	ना	खा	कड़ा	पा	पान	ना	खा	कड़ा
दसतार	सजा	दसतार	सजा	दसतार	सजा	दसतार	सजा	दसतार	सजा
हवा	बाह	टाल	ना	हवा	बाह	टाल	ना	हवा	बाह
नाम	जप	वाग	फड़	नाम	जप	वाग	फड़	नाम	जप
सारा	पाठ	याद	कर	सारा	पाठ	याद	कर	सारा	पाठ
थड़ा	साफ	कर	थड़ा	साफ	कर	थड़ा	साफ	कर	थड़ा
माता	दा	आदर	कर	माता	दा	आदर	कर	माता	दा
तलवार	नाल	झटका	तलवार	नाल	झटका	तलवार	नाल	झटका	तलवार

सिहारी व बिहारी वाले शब्दों का प्रयोग

नीचे लिखे शब्दों का बार-बार लिखने व पढ़ने का अभ्यास कीजिए।
याद रखिये हिन्दी व पंजाबी में दोनों सिहारी व बिहारी एक जैसे लिखे जाते हैं।

ਸਿ ਜਿ ਦਿ ਤੀ ਨੀ ਲੀ | ਸਿ ਜਿ ਦਿ ਤੀ ਨੀ ਲੀ

ਵਿਚ ਤੀਰ | ਵਿਚ ਤੀਰ

ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਕਰੀ | ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਕਰੀ

ਸਿਮਰਨ ਸ਼ਹੀਦੀ | ਸਿਮਰਨ ਸ਼ਹੀਦੀ

ਨਾਮ ਨਾ ਵਿਸਾਰ | ਨਾਮ ਨਾ ਵਿਸਾਰ

ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਕਰ | ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਕਰ

ਸਫਲ ਜੀਵਨ ਜੀ | ਸਫਲ ਜੀਵਨ ਜੀ

ਸਿਤਾਰ ਵਜਾ | ਸਿਤਾਰ ਵਜਾ

ਕੀਰਤਨ ਕਰ | ਕੀਰਤਨ ਕਰ

ਸਿਹਤ ਲੜੀ ਸਫਾਈ ਰਖ | ਸਿਹਤ ਲੜੀ ਸਫਾਈ ਰਖ

ਬਾਣੀ ਪੜ ਫਿਕਰ ਨ ਕਰ | ਬਾਣੀ ਪੜ ਫਿਕਰ ਨ ਕਰ

ਸਾਈਕਲ ਚਲਾ | ਸਾਈਕਲ ਚਲਾ

ਕਿਰਪਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਸ | ਕਿਰਪਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਸ

ਪਿਤਾ ਜੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮਨ | ਪਿਤਾ ਜੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮਨ

ਰਾਵੀ ਬਿਆਸ ਦਾ ਪਾਣੀ | ਰਾਵੀ ਬਿਆਸ ਦਾ ਪਾਣੀ

औकड़ व दुलैकड़ वाले शब्दों का प्रयोग

नीचे लिखे शब्दों का बार-बार लिखने व पढ़ने का अभ्यास कीजिए।

क	हु	चु	तू	लू	धू	कु	हु	चु	नू	लू	धू
चुप	गुण	दुध				चुप	गुण	दुध			
गुड़	उदम	पुस्तक				गुड़	उदम	पुस्तक			
कूड़	झूठ	मूली				कूड़	झूठ	मूली			
लूट	सूरज	पूरण				लूण	सूरज	पूरण			
गुरमुख	बण					गुरमुख	बण				
दसमणी	ना	पाऊ				दसमणी	ना	पाऊ			
कुरसी	टुट	गई				कुरसी	टुट	गई			
वाहिगुरु	जी	की	फतह			वाहिगुरु	जी	की	फतह		
मूरती	पूजा	न	कर			मूरती	पूजा	न	कर		
दूखनिवारन	साहिब					दूखनिवारन	साहिब				
गुरु	घर	जा				गुरु	घर	जा			
तमाकू	न	वरत				तमाकू	न	वरत			
अकाल	पुरख	सिमर				अकाल	पुरख	सिमर			
झूठ	ना	मार				झूठ	ना	मार			

लां व दुलाईयां वाले शब्दों का प्रयोग

नीचे लिखे शब्दों को पढ़ने व लिखने का बार-बार अभ्यास कीजिए।
याद रखिये हिन्दी व पंजाबी में दोनों समान रूप से लिखे जाते हैं।

उ से ने ड़े लै पै ते से ने भै लै पै

देर नेक रेल देर नेक रेल

पैर खैर कैद पैर खैर कैद

सवेरे करेले हनेरे सवेरे करेले हनेरे

पैदल बैठक ऐनक पैदल बैठक ऐनक

केस सदा साफ रख केस सदा साफ रख

मैले पैर साफ कर मैले पैर साफ कर

सेवा कर मेवा खा सेवा कर मेवा खा

वैर ना रख वैर ना रख

भैड़े फैशन विच ना पै भैड़े फैशन विच ना पै

गिले कपड़े उतार दे गिले कपड़े उतार दे

जै माला गुरमति नही है जै माला गुरमति नहीं है

जैसी करनी वैसी भरनी जैसी करनी वैसी भरनी

रब निरवैर है रब निरवैर है

भैड़ी आदत छड भैड़ी आदत छड

होडे व कनौड़े वाले शब्दों का प्रयोग

नीचे लिखे शब्दों को बार-बार पढ़ने व लिखने का अभ्यास कीजिए।

ਓ	ਬੋ	ਲੋ	ਜੋ	ਸੋ	ਪੋ	ओ	बो	लो	जो	सो	पौ
ਚੋਰ	ਤੋਲ	ਰੋਜ਼	ਚੋਰ	ਤੋਲ	ਰੋਜ਼	चोर	तोल	रोज़	चोर	तोल	रोज़
ਕੌਲ	ਫੌਜ਼	ਸੌਖ	ਕੌਲ	ਫੌਜ਼	ਸੌਖ	कौल	फौज़	सौख	कौल	फौज़	सौख
ਜੋੜਾ	ਤੋਤਾ	ਚੋਲਾ	ਜੋੜਾ	ਤੋਤਾ	ਚੋਲਾ	जोड़ा	तोता	चोला	जोड़ा	तोता	चोला
ਪੌੜੀ	ਕੌੜੀ	ਸੌਖੀ	ਪੌੜੀ	ਕੌੜੀ	ਸੌਖੀ	पौड़ी	कौड़ी	सौखी	पौड़ी	कौड़ी	सौखी
ਘੋੜੇ	ਦੌੜਦੇ	ਹਨ	घोड़े	दौड़दे	हन	घोड़े	दौड़दे	हन	घोड़े	दौड़दे	हन
ਮੁਸੀਬਤ	ਨਾਲ	ਮਖੌਲ	कौ	मुसीबत	नाल	मखौल	करो	मुसीबत	नाल	मखौल	करो
ਔਖ	ਸੌਖ	ਵਿਚ	ਨਾਮ	ਜਪੋ	ਔਖ	ਸੌਖ	ਵਿਚ	ਨਾਮ	ਜਪੋ	ਔਖ	ਸੌਖ
ਬਹੁਤੀ	ਮੌਜ	ਕੌੜਾ	ਹਾਲ	बहुती	मौज	कौड़ा	हाल	बहुती	मौज	कौड़ा	हाल
ਜੋਸ਼	ਵਿਚ	ਹੋਸ਼	ਰਖੋ	जोश	विच	होश	रखो	जोश	विच	होश	रखो
ਮੇਰਾ	ਨਾਮ	ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ	ਕੌਰ	मेरा	नाम	शमशेर	कौर	मेरा	नाम	शमशेर	कौर
ਰੋਜ਼	ਸਵੇਰੇ	ਜਾਗੋ	ਰੋਜ਼	रोज़	सवेरे	जागो	ਰੋਜ਼	रोज़	सवेरे	जागो	
ਹੌਲੀ	ਬੋਲੋ	ਹੌਲੀ	बोली	हौली	बोली	हौली	बोली	हौली	बोली	हौली	
ਬੋਲੇ	ਸੋ	ਨਿਹਾਲ	बोले	सो	निहाल	बोले	सो	निहाल	बोले	सो	

* हिन्दी के 'ओ' के लिए पंजाबी में 'ਓ' प्रयुक्त होता है।

ਟਿੱਪੀ ਵ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਕਾ ਪ੍ਰਯੋਗ

ਨੀਚੇ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਕੀ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨੇ ਵ ਲਿਖਨੇ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਜਏ।
ਯਾਦ ਰਖਿਏ ਸੁਕਤੇ, ਸਿਹਾਰੀ, ਐਂਕੜ ਐਂਕੜ ਕੇ ਸਾਥ ਟਿੱਪੀ ਲਗਤੀ ਹੈ।
ਜਬਕਿ ਅਨਯ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿੰਦੀ ਕਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ। 'ਉ' ਕੇ ਸਾਥ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿੰਦੀ
ਲਗਤੀ ਹੈ।

ਅੰ ਸੰ ਕੰ ਆਂ ਸਾਂ ਕਾਂ	ਅਂ ਸਂ ਕਂ ਆਂ ਸਾਂ ਕਾਂ
ਜੰਗਲ ਅਖਾਂ	ਜਂਗਲ ਅਖਾਂ
ਅੰਗੂਰ ਭਾਂਡਾ	ਅਂਗੂਰ ਭਾਂਡਾ
ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ	ਪਂਜ ਪਿਆਰੇ
ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ	ਬਂਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ
ਸਰਦਾਰ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਸਰਦਾਰ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਬਾਹਰ ਮੀਂਹ ਵਰਦਾ ਏ	ਬਾਂਹਰ ਮੀਂਹ ਵਰਦਾ ਏ
ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈ	ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈ
ਮੈਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਲਿਆ ਦਿਓ	ਮੈਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਲਿਆ ਦਿਓ
ਬਸੰਤ ਕਦੋਂ ਆਏਗੀ ?	ਬਸੰਤ ਕਦੋਂ ਆਏਗੀ ?
ਅਨੰਦਪੁਰ ਇਥੋਂ ਕਿੰਨੇ	ਅਨੰਦਪੁਰ ਇਥੋਂ ਕਿੰਨੇ
ਮੀਲ ਏ ?	ਮੀਲ ਏ ?
ਮੇਰੀ ਉਂਗਲੀ ਛੁਡ ਦਿਓ	ਮੇਰੀ ਉਂਗਲੀ ਛੁਡ ਦਿਓ
ਮੈਨੂੰ ਉਂਘ ਆ ਗਈ	ਮੈਨੂੰ ਊਂਘ ਆ ਗਈ

आधे अक्षरों वाले शब्दों का प्रयोग

नीचे लिखे शब्दों को बार-बार पढ़ने व लिखने का अभ्यास कीजिए।
याद रहे पंजाबी में अक्षरों की दोहरी ध्वनि प्रकट करने हेतु 'अदधक' का प्रयोग होता है। जबकि हिन्दी में अर्ध अक्षर का प्रयोग किया जाता है।

पੱਤਾ मँढर मँचा

रँसी लँसी मँकी

ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਕਿਸ ਦੀ ਏ?

ਬੱਤੀ ਬੁੱਝਾ ਦਿਓ

ਉਹਦਾ ਮੱਥਾ ਚੰਨ ਵਾਂਗੂ

ਚਮਕਦਾ ਏ

पत्ता मच्छर सच्चा

रस्सी लस्सी मक्की

ऐ चिट्ठी किस दी ऐ?

बत्ती बुझा दिओ।

उहदा मत्था चन वॉंगू

चमकदा ऐ

© Sikh Temple Dar-es-Salaam

ਪਾਠ ੧੨

द्वित अक्षरों वाले शब्दों का प्रयोग

ਪ੍ਰੇਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕ੍ਰੋਧ

ਪੜ੍ਹ ਚੜ੍ਹ ਖੋਲ੍ਹ

ਹੈ ਸੂਰ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਲੋਹ ਗੜ੍ਹ ਦਾ ਕਿਲਾ

ਮਿਤ੍ਰ ਨੂੰ ਪਤ੍ਰ ਲਿਖੋ

ਪਹਾੜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੈ

ਸ੍ਵਾਸ-ਸ੍ਵਾਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਰੋ

प्रेम ग्रंथ क्रोध

पढ़् चढ़् खोल्

है स्वर त्वप्रसादि

लोह गढ़् दा किला

मित्र नूं पत्र लिखो

पहाड़ ते चढ़ना है।

स्वास-२ प्रभूं नूं चितारो

पंजाबी में सिर्फ 'र' 'व' 'ह' का ही पैरों के साथ प्रयोग किया जाता है।

अभ्यास

नीचे लिखीं पंक्तियों को बार-बार पढ़ने व लिखने का अभ्यास कीजिए।

कल रात इस पठती
ਉੱਤੇ ਐਸਾ ਬੱਦਲ ਪਿਆ
कि बड़ी औख नाल
ਟੱਬਰ-ਟੀਰ ਤੇ ਨਿੱਕ-
ਸੁੱਕ ਸਾਂਭਿਆ। ਸੂਤ
ਦੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕਪੜੇ ਸੁਕਾਏ।
ਇੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ
ਉੱਤੇ ਅੱਗ ਬਾਲੀ, ਰੋਟੀ-
ਟੁੱਕ ਪਕਾਇਆ।
वाहिरगुरु -
ਦੀ ਮਿਹਰ ਸਦਕਾ ਅੰਤ
ਨੂੰ ਇਹ ਝੱਖੜ ਬੰਦ
ਹੋਇਆ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ
ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੇ ਭਾਣੇ
ਵਿਚ ਜੀਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਹੋਰ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਇਆ।

कल रात इस धरती
उत्ते ऐसा बदल पਿਆ
कि बड़ी औख नाल
ਟੱਬਰ-ਟੀਰ ਤੇ ਨਿੱਕ-
ਸੁੱਕ ਸਾਂਭਿਆ। ਸੂਤ
ਦੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕਪੜੇ ਸੁਕਾਏ।
ਇੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ
ਉੱਤੇ ਅੱਗ ਬਾਲੀ, ਰੋਟੀ-
ਟੁੱਕ ਪਕਾਇਆ।
वाहिरगुरु -
ਦੀ ਮਿਹਰ ਸਦਕਾ ਅੰਤ
ਨੂੰ ਇਹ ਝੱਖੜ ਬੰਦ
ਹੋਇਆ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ
ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਭਾਣੇ
ਵਿਚ ਜੀਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਹੋਰ ਦਿਰੜ ਹੋਇਆ।